

Шта је амерички „План Б“

• четвртак, 25 фебруар 2016 11:50

• Аутор: Спутњик

Прошло је свега неколико дана од како су председници Русије и Сједињених Држава потврдили све детаље договора о примирју у Сирији, који на снагу ступа у петак у поноћ, а високи званичници америчких војних и обавештајних служби већ су почели да поштравају антируску реторику и износе сумње у успех споразума из Минхена.

Примирје, које почиње 27. фебруара, требало би да се примењује на све учеснике у конфликту, осим на терористе ДАЕШ-а и Нусра фронта.

Међутим, у Белој кући истовремено се воде и расправе о такозваном „плану Б“ за Сирију, који би требало применити у случају неуспеха договора из Минхена. Њега је у дискусијама у Сенату, али и у јавним обраћањима, помињао и државни секретар Џон Кери.

Шеф руске дипломатије Сергеј Лавров оценио је тим поводом да су из Вашингтона позиви на рат гласнији него позиви на мир, а Кремљ поручује да нема говора о резервним плановима, већ је приоритет примена споразума о примирју.

А шта је, заправо, тај фамозни „план Б“? Аналитичари тврде да, уколико постоји, тај документ највероватније садржи план о подели Сирије.

„Не мислим да у Вашингтону постоје икакви апетити за ескалацију кризе, али друге стране умешане у сиријски сукоб, дакле, сви верни амерички регионални савезници, отворено подржавају различите наоружане групе у Сирији. То чак признају и високи амерички званичници. Ово је једна веома чудна ситуација и није први пут да Вашингтон игра двоструку игру. Али најважније питање с којим се сусрећемо је: колико дуго ће ова читава шарада да потраје“, казао је Тим Андерсон, публициста и професор политичке економије на Сиднејском универзитету, Тим Андерсон тврди да је Вашингтон и до сада у сиријској кризи успешно користио своје регионалне савезнике: Турску, Саудијску Арабију и Катар, у покушају да одвоји један део територије на северу Сирије од остатка земље. Тај план се сада изјавио, каже Андерсон и Обамина администрација тренутно разматра шта даље.

„Америка ће наравно наставити да користи своје регионалне савезнике, као што је и увек до сада чинила. Обавештајне службе у Вашингтону су још пре четири године помињале да је подела Сирије и калифата на истоку земље оно што Сједињене Државе желе. Дакле, то није ништа нарочито ново, али показује да се америчка агресија против сиријске државе заправо наставља и то несмањеном жестином“, наводи Андерсон.

Хилари Клинтон — кључ сукоба

Владимир Брутер, са Међународног института за друштвено-политичка истраживања у Москви, сматра да је у основи подела у америчкој администрацији **огромно неповерење које Хилари Клинтон гаји према Бараку Обами и његовом „помирљивом“ ставу према Русији.**

„Разлика у ставовима председника Обаме и министра одбране Картера, који позива да се спроведе ’план Б’, јавна је тајна. Мислим да то значи да **тим Хилари Клинтон, чији је Картер члан, нема поверења у председника и сматра да је његов однос према Русији сувише либералан и пријатељски. Обама је спреман да у одређеној мери сарађује са Русијом, док за Картера сарадња са Москвом у било којем облику не долази у обзир.**

На тај начин Картер упозорава и Русију да би њени нови успеси у Сирији имали негативне последице за Москву и да треба да схвати да мора да учествује на преговорима, али да узалуд рачуна на неку врсту победе у овом дијалогу“, оцењује Брутер за Спутњик.

Сличног мишљења је и **Иван Коновалов**, шеф Центра за стратешку конјунктуру из Москве који каже да је „план Б“ **знак да Вашингтон, у суштини, очајава.**

„Војни кругови САД доживљавају договор о примирју као руску победу и као свој губитак. Американци праве ’план Б’ како не би изгубили полуге управљања на Блиском истоку. Друга је ствар што САД немају те полуге. Резултати њихове ваздушне операције против ДАЕШ-а су потпуно нејасни. Нисам сигуран да би они постигли резултате ни на копну.

Вашингтон не може да се договори са Турском, Саудијском Арабијом и Курдима и зато рачуна на неку ’митску’ наоружану опозицију која би била лојална директно САД. Американци покушавају да створе неку нову врсту милитаната, који нису терористи, него ’борци за слободу’. Али за сада им то није пошло за руком“, наводи Коновалов.

Забрињавајуће поруке САД

Руски политички аналитичар **Јевгениј Бењ** тврди да, уколико примирје у Сирији доживи неуспех, а сукоб Америке и Русије се заоштри, свет може да очекује веома ружан сценарио.

„Поруке из Вашингтона забрињавају, јер таква реторика значи да у америчкој политичкој елити постоје алтернативна схватања појма 'мир на Блиском истоку'. За њих је спречавање 'руске претње' битније од тражења рационалног приступа у решавању сиријске кризе. Уколико не буде дошло до реализације договора о примирју, Америка би могла да промени курс и да се коначно окрене Турској и Саудијској Арабији, а то би значило рат свих против свих“, каже Бењ.